

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, wat betreft de optimalisatie van het operationele proces
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van besluit geeft vorm aan:

- een technische aanpassing van de regelgeving Vlaams opleidingsverlof in functie van een optimalisatie van het operationeel proces, en dit naar aanleiding van het jaarrapport Vlaamse Opleidingsincentives 2021-2022.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Naar aanleiding van het jaarrapport Vlaamse Opleidingsincentives 2021-2022 worden een aantal wijzigingen aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding. Deze wijzigingen hebben als doel het operationeel proces van het Vlaams opleidingsverlof verder te optimaliseren.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2023/149 werd verleend op 21 april 2023.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 21 april 2023.

De Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 25 mei 2023.

Dit ontwerp van besluit werd op 26 mei 2023 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De SERV gaf op 26 juni 2023 een positief advies. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp van besluit.

Er is op 18 juli 2023 bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen dertig dagen, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De Raad van State gaf op 19 juli 2023 te kennen wegens het hoge aantal adviesaanvragen niet in de mogelijkheid te zijn om een advies te geven over dit ontwerp. Het ontwerp van besluit wordt ongewijzigd voorgelegd voor definitieve goedkeuring.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING.

Conform de opdracht in art. 4, §5 van het decreet houdende het Vlaams opleidingsverlof en houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Werk en Sociale Economie van 12 oktober 2018 heeft het Departement Werk en Sociale Economie voor de derde keer een jaarrapport Vlaamse opleidingsincentives opgemaakt, voor het schooljaar 2021-2022. Het jaarrapport is terug te vinden op <https://www.vlaanderen.be/publicaties> met als titel “Jaarrapport Vlaamse opleidingsincentives. Schooljaar 2021-2022”, en werd op 20 januari 2023 meegedeeld aan de Vlaamse Regering.

Uit deze evaluatie blijkt dat de voorlopige balans van de hervorming positief is. Een van de voornaamste doelstellingen van de hervorming in 2018 was het meer arbeidsmarktgericht maken van de opleidingen die in aanmerking komen voor de Vlaamse opleidingsincentives en die transparant publiceren in een opleidingsdatabank Vlaamse Opleidingsincentives. Die doelstelling werd gerealiseerd.

Deze evaluatie leent zich nog niet tot definitieve conclusies voor VOV. Daar zijn 2 redenen voor:

- Het digitaliseren van de Vlaamse opleidingsincentives (opleidingsdatabank (ODB), VOV en de opleidingscheques (OC)) is een proces dat nog steeds lopende is. Dat zorgt er momenteel voor dat er o.a. onvoldoende cijfers zijn wat betreft het aantal betaalde dossiers in tegenstelling tot het aantal ingediende aanvragen waarop dit rapport gebaseerd is. Een correcte analyse kan enkel gebeuren op basis van betaalde dossiers van meerdere schooljaren, schooljaren die niet gepaard gaan met Corona-impact en adaptatieproblemen.
- De signalen van eventueel oneigenlijk gebruik worden in nauwe samenwerking met de Vlaamse Sociale Inspectie in 2023 verder onderzocht, net zoals het gebruik van het werkplekcleren, de omvang en het profiel van de werknemers en de opleidingen die ervan gebruik maken.

In afwachting van het afronden van het digitaliseringsproces en de analyse over het oneigenlijk gebruik, worden nu al enkele aanpassingen gedaan aan het uitvoeringsbesluit van VOV. Deze aanpassingen zijn eerder van technische aard en moeten leiden tot een optimalere werking van VOV.

- **De referentieperiode voor de berekening van het VOV-recht** verschuiven we van september naar de maand maart voorafgaand aan het schooljaar. Dit heeft twee voordelen. Enerzijds is

het op deze manier bij de start van het schooljaar duidelijk op hoeveel uren VOV een werknemer recht heeft (in plaats van januari, wanneer het schooljaar al halfweg is). Anderzijds kan de beslissing op deze manier in 95% van de aanvragen onmiddellijk genomen en gecommuniceerd worden, zodat er meer indirecte controle via de werknemer kan plaats vinden.

- **Om te benadrukken dat een opleiding volgen met Vlaams Opleidingsverlof steeds een akkoord van de werknemer vereist, wordt dit in de regelgeving uitdrukkelijk opgenomen.** Het verschuiven van de referentieperiode voor de berekening van het VOV-recht van september naar de maand maart voorafgaand aan het schooljaar (zie hierboven) zorgt ervoor dat de beslissing naar aanleiding van een terugbetalingsaanvraag in de meeste gevallen direct genomen en gecommuniceerd zal kunnen worden. Bijgevolg is het voor de werknemer mogelijk om direct aan te geven of hij/zij al dan niet zijn/haar akkoord gaf om de opleiding te volgen. Op die manier kunnen we situaties bijsturen waarbij een werknemer niet weet dat er een terugbetalingsaanvraag werd ingediend en hier in uitzonderlijke gevallen zelfs niet mee akkoord gaat. Wanneer het departement een kennisgeving ontvangt van de werknemer dat hij niet akkoord gaat met het volgen van de opleiding onder het stelsel van het Vlaams Opleidingsverlof, kan het departement WSE de aanvraag van de werkgever weigeren. Door de expliciete opname van deze terugbetalingsvoorwaarde in de regelgeving wordt het akkoord van de werknemer om voor de opleiding zijn/haar recht op Vlaams opleidingsverlof te gebruiken, benadrukt en vindt de controle vroeger in het VOV-proces plaats.

- Een schooljaar loopt tot 31 augustus. De monitoring van de Vlaamse opleidingscheques, de opleidingsdatabank en het Vlaams opleidingskrediet kan dus ten vroegste vanaf september starten. Voor het Vlaams opleidingsverlof kunnen werkgevers tot eind november na het schooljaar de laatste terugbetalingsaanvragen indienen. Hierdoor kan voor het Vlaams opleidingsverlof in het jaarrapport nooit een diepgaande analyse gemaakt worden van de goedgekeurde terugbetalingsaanvragen van het meest recente schooljaar. Volgens de geldende regelgeving dienden de opleidingen die negatief geëvalueerd werden in het kader van de jaarlijkse screening op arbeidsmarktgerichtheid, de mededeling van die negatieve evaluatie binnen de maand na de publicatie van het jaarrapport te krijgen. De huidige regelgeving voorziet dat de opleiding vervolgens uit de opleidingsdatabank werd verwijderd op 31 december van het jaar nadat de opleidingsverstrekker de negatieve beoordeling ontving. Door het jaarrapport in december te publiceren, werd gezorgd dat negatief geëvalueerde opleidingen “slechts” één extra jaar in de opleidingsdatabank geregistreerd bleven. **We koppelen daarom het communiceren van de negatieve evaluatie aan de opleidingsverstrekker los van de publicatie van het jaarrapport.** We korten daarenboven de periode dat een negatief geëvalueerde opleiding recht kan hebben op Vlaams opleidingsverlof in. **Concreet verliest met deze aangepaste regelgeving een opleiding van rechtswege de status van arbeidsmarktgerichte opleiding die recht geeft op Vlaams opleidingsverlof twee maanden na de kennisgeving van de negatieve evaluatie, of in het geval van een beroepsprocedure twee maanden na de kennisgeving van de negatieve evaluatie door de Beroeps- en Evaluatiecommissie van het Departement Werk en Sociale Economie.** Een werknemer die reeds gestart is in een negatief geëvalueerde opleiding met het Vlaams opleidingsverlof kan deze, zoals vandaag de regelgeving reeds voorschrijft, ten allen tijde volledig afwerken. Dit alles zorgt voor een later gepubliceerd, maar beter onderbouwd jaarrapport, én tegelijkertijd voor negatief geëvalueerde opleidingen die minder lang in de opleidingsdatabank geregistreerd blijven.

- De **termijn waarbinnen de aanwezigheidsattesten moeten worden ingediend** door de opleidingsverstrekkers wordt verlengd. Dit zonder impact op de betaaltermijn voor de werkgever. We breiden de termijn uit van één maand naar drie maanden.

Samenvattend wordt met voorliggend besluit (1) de referentieperiode voor de berekening van het VOV-recht verschoven van september naar de maand maart voorafgaand aan het schooljaar, (2) het akkoord van de werknemer om de opleiding te volgen uitdrukkelijk vermeld in de terugbetalingsvoorwaarden en -procedure en (3) het communiceren van negatieve evaluaties van opleidingen aan de opleidingsverstrekkers losgekoppeld van de publicatie van het jaarrapport Vlaamse Opleidingsincentives én de periode dat een negatief geëvalueerde opleiding recht kan hebben op Vlaams opleidingsverlof ingekort. De termijn waarbinnen de aanwezigheidsattesten moeten worden ingediend wordt geregeld via een apart MB.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel voegt een definitie toe in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018. Meer specifiek wordt de term 'opleidingsjaar' gedefinieerd om verwarring te vermijden.

Artikel 2 – 4

Artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 regelt de kennisgeving van een negatieve evaluatie door het departement, artikel 14 regelt de gevolgen van de evaluatie. Door de wijzigingen worden de kennisgeving en de gevolgen van de evaluaties losgekoppeld van het moment van de publicatie van het jaarrapport Vlaamse Opleidingsincentives. De periode dat een negatief geëvalueerde opleiding nog recht kan hebben op Vlaams opleidingsverlof wordt daarenboven ingekort.

Artikel 5

De referentieperiode voor de berekening van het aantal uren recht op Vlaams Opleidingsverlof wordt door dit artikel verschoven van de maand september van het opleidingsjaar naar de maand maart voorafgaand aan het opleidingsjaar.

Artikel 6-7

Het Vlaams Opleidingsverlof heeft als doel het volgen van arbeidsmarktgerichte en loopbaangerichte opleidingen door werknemers te bevorderen. De werknemer heeft door het stelsel van het Vlaams Opleidingsverlof het recht om op het werk afwezig te zijn met behoud van het loon. De werkgever kan een compensatie aanvragen van de Vlaamse overheid voor de loonkost van de afwezige uren omwille van het Vlaams Opleidingsverlof. Om te benadrukken dat een opleiding volgen met Vlaams Opleidingsverlof steeds een akkoord van de werknemer vereist, wordt dit in de regelgeving uitdrukkelijk opgenomen. Meer specifiek wordt het akkoord van de werknemer zowel in de algemene voorwaarden van art. 32 als in het beoordelingskader van het departement in art. 35 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 uitdrukkelijk vermeld. Wanneer het departement een kennisgeving ontvangt van de werknemer dat hij niet akkoord gaat met het volgen van de opleiding onder het stelsel van het Vlaams Opleidingsverlof, toetst het departement bij de werkgever af of ze elementen kunnen aanbrengen die er op wijzen dat er wel een akkoord van de werknemer was. Als uit alle elementen blijkt dat er geen akkoord van de werknemer was, wordt de aanvraag van de werkgever geweigerd.

Artikel 8

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Artikel 9

Dit artikel belast de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen of een licht positieve impact voor de Vlaamse Overheid doordat ze toelaat sneller in te grijpen bij oneigenlijk gebruik of negatief geëvalueerde opleidingen sneller geen recht meer geven op Vlaamse opleidingsincentives.

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van besluit is ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

E. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het besluit in extenso worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding,

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- Het advies van de Inspectie van Financiën van 21 april 2023
- Het begrotingsakkoord van 25 mei 2023
- Het SERV-advies van 26 juni 2023
- De mededeling van de Raad van State van 19 juli 2023 om geen advies te geven.